

ELŐ-SZÓ Kisbíró helyett

Előszállás Nagyközség
Önkormányzatának
kiadványa

VI. évfolyam 4. szám

2017. 4. szám

MEGHÍVÓ

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
szeretettel és tisztelettel meghívja
Önt és Kedves Családját
az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére
rendezett műsoros délutánra, amely
2017. október 23-án 17 órakor kezdődik
a Kossuth Lajos Művelődési Házban.
A műsort a 8. osztály adja.

Emlékezzünk együtt 1956 hőseire!

Iskolai hírek képekben

Országos Könyvtári Napok képekben

*Előszállás Nagyközség Önkormányzata
nevében szeretettel és tisztelettel köszönt
valamennyi időskorút*

Farkas Imre
polgármester

Kedves Falumbeliek!

Ismét elérkeztünk az év végéhez. Rövidülnek a nappalok és hosszabbodnak az esték. Lehűl a levegő és a fűtési szezon is megkezdődik. Érdemes az első begyújtás előtt szakemberrel kitisztíttatnunk a kazánunkat, a konvektorokat. Átvizsgáltatni a kémény huzatját, és ha megváltozott a fűtési környezet (nyílászáró csere, szellőzők eltűnése stb.), akkor is szakember véleményét kérhetjük, akár légellátási terv készítésére is. A lehullott leveleket, elszáradt növényeket ilyenkor szoktuk eltűzteni a kertben. Községünkben a hétvégék és az ünnepnapok kivételével bármikor lehet ilyen jellegű tevékenységet végezni. Amennyiben lehet, igyekezzünk ezt egyszeri alkalommal megejteni, és ne apránként, két-három naponta tegyük ezt.

Hamarosan az órát is visszahajtjuk egy órával (október 28-án), ezzel még előrébb kerül az est kezdete. Ilyenkor szokott megsaporodni a betörések száma. Kérem, fokozottan figyeljünk saját és szomszédunk értékeire! Ha valami gyanúsát észlelünk, akkor az jelezzük a polgárőröknek, vagy a KMB-s feladatokat ideiglenesen ellátó Bor Norbert rendőr zászlósnak.

Az év vége felé a rendezvényeink is megsaporodnak. Lesz retro disco, falusi disznóvágás, Mikulás futás, falu Mikulás, Mikulás bál, néptánc gála és falusi karácsony játszóházzal. Az időpontokat megtalálják az éves naptárunk közepén. Kérem, amennyiben tehetik, minél többen vegyenek ezeken részt!

*Farkas Imre
polgármester*

Iskolai avatás

Diákönkormányzatunk egyik éves feladata az elsősök „iskolássá”, és az ötödik osztályosok „felsőssé” avatása. Az idei tanévben erre szeptember 1-jén került sor.

Az avatást a 8. osztály felügyelte és vezette le. Mókás egyperces feladatokkal adtak minden gyermeknek szórakozási lehetőséget, amiket ők a lehető legügyesebben oldottak meg. A játékos bevezetés után a gyerekeknek egy-egy iskolai esküt kellett elmondaniuk, mellyel megfogadták, hogy az iskolai feladatokat és szabályokat betartják, és betartatják a többiekkel is. Majd végezetül, hisz mindenki jól teljesített, a kis golyák iskolapólót kaptak ajándékba, az ötödikeseket egy-egy tollal örvendeztették meg a „vén diákok”.

*Horváthné Flér Henriett,
Serák Gabriella*

Országos Könyvtári Napok, gazdag programmal

Az Országos Könyvtári Napok keretében 2017. október 2. és 8. között vártunk minden érdeklődőt, könyvbarátot a könyvtárban. Minden nap más-más téma köré csoportosítottuk játékos feladványainkat, furfangos kérdéseinket. Volt többek között könyvtárismereti totó, a Magyar Népmese Napjához kapcsolódva a mesék világába hívtuk olvasóinkat, és állítottuk össze népmesékkal kapcsolatos kvíz kérdéseinket. De kíváncsiak voltunk, arra is ki mennyire járatos az állatok világában.

A legnagyobb népszerűségnek az író-olvasó találkozó bizonyult, ahol vendégünk volt Nógrádi Gábor író. A felnőttekre is gondoltunk, ők Zilahy M. László nyugdíjas pedagógus, amatőr költő verseivel ismerkedhettek meg.

Tábiné Nyúl Gabriella

Milyen volt régen az iskolások élete?

Interjú időseinkkel

A nyár gyorsan véget ért. Örültünk, hogy ismét együtt lehetünk, de a tanulásba nem olyan egyszerű visszarázódni.

Szerencsére a tanítónk tudta ezt, és semmi komoly tanulnivalóval nem terhelt bennünket. A remek, nyáridéző olvasmányok után néhány érdekes interjút olvastunk, melyekben a gyerekek egyszer riportalanyokként, máskor riporterekként szerepeltek.

– Gyerekek – szólott egy olvasás órán Gabi néni, – mit szólnátok hozzá, ha mi magunk is megpróbálkoznánk riport készítésével?

Egyből odavoltunk az ötletért. Legelhivatottabb társaink rögtön belevágtak a feladatba, és meginterjúválták tanár, tanító, illetve könyvtáros szüleiket.

Később kedvünk kerekedett magyar órákon közösen útra kelni egy füzetrel és ceruzával felszerelve, hogy újabb riportalanyok után nézzünk.

Nem is kellett messzire mennünk, hogy kedvenc témánkról, az iskolai életről beszélgethessünk. Azokat szeretjük volna szóra bírni, akik még nagyon más körülmények között jártak a mi iskolánk, vagy elődje, az Öreghegyi iskola falai közé.

– Milyen volt régen az iskolások élete? – ez lett a témánk, melyhez felkészülésképpen kérdéseket gyűjtöttünk.

Ezután sorra jártuk mindazokat, akik mesélhetnek nekünk az emlékeikről. A következő két hét során ellátogattunk a Gondozási Központ Idősek Klubjába, a Rozmaring Nyugdíjas Klubba, a Harmónia idősek otthonába, a Hagyományörző Nyugdíjas Klubhoz a Falumúzeumba, és volt olyan is, aki az interneten válaszolt kérdéseinkre.

Mindenhol szívesen fogadtak bennünket. Mi kérdeztünk, és akik válaszoltak:

Horváth Pálné Zelenák Ilona
Bor Ferencné Teri Néri
Nyúl Györgyné Viktor Anna
Szakmány Józsefné Csavajda Éva
Kovács Jánosné Semmelweis Ilona
Ósi Györgyné
Molnár Klára
Tóth Ferencné
Szekeres Józsefné
Katona Lászlóné

Mráz Jánosné
Kiss Lászlóné
Virág Mihályné
Varga János
Gajdó András
Telegdi Mária
Szabó Istvánné
Szenczi Györgyné
Soós Éva
Takács Sándor

Az osztályban mindenki a kedvenc érdeklődési területe szerint tette fel kérdéseit, és jegyzetelt.

Később, a magyar órákon ezekből a jegyzetekből megfogalmaztuk tapasztalatainkat, mindazt a sok érdekességet, melyre a beszélgetések során fény derült.

Ezúttal nem a tankönyvből, hanem Önöktől tanultunk arról, hogy a gyermekkor, az iskolás éveket régen is hasonlóan élték át a gyerekek, de nagyon eltérő körülmények között.

Megtudtuk először is, hogy a mai iskola elődje az Öreghegyi iskola volt, két nagy tanteremmel, az öltöztetéshez előtérrel. Közvetlenül mellette, egy nagyon szép tanítólakás, itt lakott a szigorú Margó néni és Zsiga bácsi, s sorra a többi tanító és igazgató. Kertjüket, udvarukat a gyerekek művelték.

Eleinte összevont osztályokban tanultak, 1-2. és 3-4. osztály együtt. Az első két óra 8-10 óráig tartott, ezután volt szünet, amikor a gyerekek megehették a tízórait, már akinek volt. Ezután folytatódott a tanítás 12-ig, a nagyobbaknak 13 óráig. Volt időszak, mikor váltott műszakban jártak iskolába, délelőtt és délután, mert nem volt elég osztályterem és tanító az összes osztály számára.

Az osztályokat osztálytanító oktatta, nem szakos tanárok. Nagy volt a fegyelem a magas osztállylétszámok mellett is, s nem volt ritka a testi fenytetés sem. A „körmös”-t kivétel nélkül mindenki emlegette.

Amikor szakfelügyelő érkezett, akkor még jobbnak kellett lenni. Ha valaki nem készítette el a házi feladatát, akkor következett a „bezárás”. Ez nem azt jelentette, hogy ténylegesen bezárták az iskolába, hanem azt, hogy tanítás után ott kellett maradnia az iskolában vagy a tanítólakás kertjében, s addig nem mehetett haza, míg be nem pótolta a házi feladatát.

Az oktatás eleinte 6 évfolyamos volt, + 3 év ismétlő. Az ismétlő évek alatt már csak heti egyszer, vagy kétszer mentek

iskolába, hogy ne felejtsek el, amit addig tanultak. Később, Gergelyi Béla tanító úr idején lett Előszálláson is 8 évfolyamos az oktatás, 1 év ismétlővel. Iskolai egyenruhát is ő csináltatott a gyerekeknek az 1930-as évek végén.

Tanításon kívüli szabadidős programok között szerepelt a színjátszás. A karácsonykor előadott színdaraboknak akkorig is nagy közönsége volt. Az iskolából már kimaradt, nagyobb gyerekeknek is szerveztek a tanítók (például bizonyos Dózsa nevű paptanító) színjátszó kört, ők a dohánysimítóban próbáltak és mutatták be előadásait.

Voltak kirándulások is, de ahogy valaki megjegyezte, a Túzoknál messzebb nem jutottak. Ott számháborúztak, bográcsban főztek, nagyon jó hangulatú kirándulások voltak ezek. Mások a Gulyamajori-tóhoz tett madarak és fák napi kirándulásokra emlékeznek. Szünetben az iskola udvarán futkároztak, s az arra járó felnőtteknek hangosan, kórusban köszöntek: „– Dicsértessék az Úrjézus neve!”

Vasárnaponként templomba jártak, s a tantárgyak között a hittan is szerepelt az olvasás, írás - szépírás, számtan, ének, testnevelés, növény- és állattan mellett. Érdekes tantárgy volt a „beszélgetés”, amely mindennapi, praktikus ismeretekről, háztartási gyakorlatról szólt.

Gyakorlati oktatás keretében a fiúk fúrtak-faragtak, barkácsoltak, a lányok varrtak, horgoltak, kötöttek, s ahogy ők fogalmaztak, már „sámliról tanultak főzni”.

A mezőgazdasági munkákat gyakorlókertben oktatták, ahol a kapálásra, ásásra, s hasonló tevékenységekre kaptak jegyeket a gyerekek. A kertről nyáron is gondoskodni kellett, ezért minden iskolásnak öt alkalommal kötelezően meg kellett jelenni nyári gyakorlókerti munkára a szünidőben is.

Felső tagozatban megjelentek a történelem, földrajz, bioló-

gia, kémia, fizika is, a maihoz hasonlóan, s idegen nyelvként kötelezően az orosz.

Akkor még sokkal kevesebb tankönyvük volt, mint a mai iskolásoknak. Munkafüzetek nem voltak, a tankönyveket évről évre továbbadták egymásnak, a gyakorlást füzetekbe írták, amit akkoriban irkának neveztek.

Az 1940-es évek közepén olyan is előfordult, hogy egyetlen, nem túl vastag tankönyvben volt benne a számtan, az olvasás, a természetismeret és még az ének is.

A gulibában, vagyis tolltartóban tartották a ceruzát és a tollat. Az irkába mártogatós tollal írtak, ami tollszárból és hegyből állt. A tollat egy üveg tintába mártogatták, amelyet a pad közepén található mélyedésbe állítottak, nehogy kiboruljon. Azért néha kiborult. Ezt váltotta fel a töltőtoll, majd később a golyóstoll.

Az iskolából hazaérkezve megebédeltek, ellátták az állatokat, és mentek a szülőkkel a földekre, kertbe dolgozni. Este, petróleumlámpa fényénél tanultak és írták a leckét.

Legfontosabb, de nem kizárólagos feladatuk volt a tanulás, emellett még nagyon sok ház körüli munkában is részt vettek, és játékra is jutott idő. A gyerekekre bízták akkoriban például a libalegeltetést, de a szülőkkel együtt részt vettek a kukorica-fosztásban és morzsolásban, tollfosztásban, s még a szőlőköztőt is maguk sodorták csuhéból.

Nagyobb munkák idején előfordult, hogy néhány napot mulasztottak a tanulásból. Ha jó idő volt, mezítláb mentek gyakran iskolába. Sárban fából faragott facipőben, klumpában jártak. Nagy hidegben használtak „krumpli-kesztyűt” is: a kabát zsebébe tett héjában sült krumplival tartották melegen a kezüket.

A háború idején több hónapig szünetelt az oktatás. Előszálláson 1944. december 3-ától, az orosz csapatok bevonulásától 1945 májusáig, a háború végéig nem jártak iskolába.

Az előszállási családokhoz orosz katonák szállásolták be magukat, őket etetni kellett. Nehéz időszak volt ez még úgy is, hogy sokszor a katonák segítettek a családoknak élelemhez jutni.

Ebben az időben az Öreghegyi iskola termeinek bútorait eltűzelték fűteni. A háború után az üres termekben kezdődött meg a tanítás, a gyerekek sámlit, kugli fát hoztak magukkal, arra ültek, s az ölükben írtak. A tűzifát is a diákok vitték az iskolába, hogy lehessen fűteni. Ekkor a tandíjas iskolákban sem pénzben fizettek, hanem lisztet, zöldségeket, tojást, csir-

két, kacsát, tűzifát kellett vinni a tandíj helyett. A nagyobb településeken előfordult, hogy három hónapot is légoltalmi pincékben töltöttek az emberek, csak rövid időre jöhettek fel ellátmányért. Éheztek, fagyoskodtak a gyerekek is.

Az úttörőmozgalom idején is fontos dátum volt december 3-dika. Ekkor szép ünnepség keretében avatták kisdobossá a másodikosokat, és úttörővé az ötödikeseket. Az osztályközösség tagjai rajokat alkottak, amelyeken belül több óra is működött. A délutáni őrsi órákon együtt játszottak, dalokat tanultak, kirándultak a környéken. S a kék iskolaköpeny mellett a kék kisdobos-, vagy piros úttörőnyakkendőt is naponta hordani kellett.

Az általános iskolát elvégezve nem mindenhol volt ballagás. Voltak, akiknek úgy értek véget az iskolás éveik, hogy csak kikísérték őket az épületből, s másnap már dolgozni mentek. Csak később vált szokásos iskolai ünnepéllé a ballagás, ekkor már tablók is készültek.

Csak kevesen tanultak tovább. Jellemzően azok, akiknek a szülei anyagilag ezt megengedhették maguknak, és nélkülözni tudta a család a fiatal, mint munkaerőt.

A közelben főként szakmát lehetett tanulni, ami a későbbi években – főleg munka mellett - elterjedt és vált, illetve kisebb számban régen is voltak gimnáziumban továbbtanuló diákok.

Előfordult, hogy a tehetséges gyerekek továbbtanulását az egyház támogatta anyagilag. Az állami ellátásban részesülő gyerekek - például árvák - iskoláztatásáról az állam gondoskodott. S hálások voltak érte, hogy nekik csak egy dolguk volt: tanulni. De előfordult, hogy 4 elemi osztály után írást be a kisdíákot Bölcskére, az apácákhoz, ahol nagy szigor jellemezte a bentlakásos, fizetős iskolát, s ahonnan csak ünnepekre szabadott hazautazni.

Telegdi Marika néni – visszagondolva saját iskolás éveire - ezekkel a mondatokkal köszönt el tőlünk, mikor kikísért bennünket:

„Tudjátok, a mai gyerekek a régiekhez képest urak, jobb sorsúak. Ti csak tanuljatok szorgalmasan, külön is képezzétek magatokat olvasással, beszélgetéssel a szülőkkel, nagyszülőkkel az életükről, sorsukról.”

Köszönjük, hogy szívesen fogadtak minket ezeken a beszélgetéseken, s amit ebből tanultunk, arra sokáig emlékezni fogunk.

Serák Gabriella

Iskolai hírek

Eseménydúsán indult az idei tanév. Diákjaink sokféle szakkör, délutáni foglalkozás közül válogathatnak: néptánc, labdarúgás, aikido, észforgató, színjátszó szakkör, természetismeret szakkör, angol szakkör, énekkar, rajz szakkör (ahol idén az agyagozás is kiemelt szerepet kap). Orvosi javaslatra gyógytorna-foglalkozást is igénybe lehet venni.

Szeptember 17-én megkezdődtek a Csiri Istvánné szervezte operalátogatások. A bérlet három alkalomra szól, az Erkel Színházba. Első alkalommal Erkel Ferenc Bánk bánját láthattuk Vidnyánszky Attila rendezésében. A fantasztikus zene és a gyönyörű díszletek igazán emlékezetessé

tették az előadást. Október 15-én Kodály Zoltán Székely fonóját tekintettük meg. Michał Znaniecki lengyel rendező szemén keresztül láthattuk, hogyan érzékeli ezt az ízig-vérig magyar művet egy külföldi művész. A bérlet utolsó előadására, Verdi Álarcosbáljára áprilisban kerül sor.

„Szeptember 20-án az iskola felsős házi focibajnokságot rendezett. Először a nyolcadikosok ellen játszottak a fiúk. Nagyon küzdöttek, de 8 – 0-ra kaptak. Amikor épp nem voltak a pályán, sokat viccelődünk. De még csak most jött a java! A hatodikosok. Nem voltak valami kemények, mert 15 perc alatt csak egy gólt rúgtak. Vicces felvételek is készül-

tek. Mi, lányok, pomponokkal biztattuk őket. Jöttek a hetedikesek. Ez volt a legizgalmasabb része az egésznek: esések, gólok, szép védések! 2 – 2-es döntetlen lett az eredmény. A végére a hangom is elment, de megérté. Már várom a tavaszi forduló!” (Husztai Hanna, 5. osztály)

Szeptember 21-én iskolánk igazgatója, Mátrai Adél mesterpedagógusi programját mutatta be, melyen nemcsak a bírálóbizottság, hanem a tanár kollégák is jelen lehetnek. Köszönjük a lehetőséget, és gratulálunk Adélnak, iskolánk első mesterpedagógusának!

Folytatás a 6. oldalon

Néptáncosaink kísérelőkkel Előszállás szerbiai testvértelepülésére, Hajdújárásra látogattak szeptember 24-én, erről bővebben Mészáros Anna és Eszter tollából olvashatnak egy külön cikkben.

Szeptember 30-a a népmese napja. Bruzsáné Élő Éva szervezésében rajzpályázat zajlott az iskolában, amelyre gyönyörű rajzok születtek. A vállalkozó kedvű diákok - egyénileg vagy csoportosan - népmeséről szóló feladatlapot is megoldhattak.

Október 4-én „az iskolában az állatok világnapja alkalmából mindenki hozhatott egy háziállatot az első órára. Lent kutyák is voltak. Mivel nekem még soha nem volt egy sem, ezért őket néztem meg. Az állatok gazdái még kedvenceikkel kapcsolatos vicces történeteket is meséltek. Remélem, lesz még ilyen!” (Sonkoly Bence, 5. osztály)

Az Országos Könyvtári Napok keretében október 5-én Nógrádi Gábor író látogatott a művelődési házba, akinek nevéhez olyan könyvek fűződnek, mint a Gyermekrablás a Palánk utcában, a Petepite vagy a Sose halunk meg című film forgatókönyve. „Nógrádi Gábor az elő-

adásában szólt kicsikhez és nagyokhoz is. Például arról, hogy az olvasással fejlesztjük az agyunkat. Meg persze a fantáziánkat. Ami nekem a legjobban tetszett, az ez volt: „Ha elrontunk valamit, akkor azt nem szabad zokon venni, hisz nem a világ vége. A hibáinkból lehet a legtöbbet tanulni.” (Bukor Barbara, 8. osztály)

Zilahi Marosi László költő is könyvtárunk vendége volt, október 10-én. A dunajvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola egykori matematika-fizika szakos tanárának verseit a helyi versbarátok – köztük iskolánk tanulói, Tábi Sára és Farkas Luca -, illetve maga a versíró adták elő.

Alsós színházberleteseink október 11-én a dunajvárosi Bartók Kamaraszínházban tekinthették meg a Mikrokozmosz című zenés mesejátékot. Bartók Béla Gyermekdalok és Mikrokozmosz című műveinek újragondolt részleteivel, valamint kortárs költők gyerekverseivel ismerkedtek meg.

Ugyanezen a napon rekordmennyiségű gesztenye érkezett a diákönkormányzat gyűjtésére! A részletekről később...

Október 13-án, az idősek napján is-

kolánk 4. osztályos diákjai köszöntötték Előszállás nyugdíjaskorú lakóit. Osztályfőnökük, Serák Gabriella vezetésével többször jártak előtte a helyi nyugdíjasklubokban, az idősek otthonában, hogy anyagot gyűjtsenek a műsorukhoz, melyben megemlékeztek ma már idős lakóink gyermek- és iskoláskoráról. A visszaemlékezést Janikovszky Éva Ha én felnőttnél című írásának előadása követte, amelyet mosolyogva, fel-felnevetve hallgattak a nézőtérén ülők.

S hogy milyen programok következnek ezután? Nyolcadikosaink már javában készülnek az október 23-ai megemlékezésre. Reméljük, nemcsak az iskolások, hanem minél több falubeli is részt vesz majd az ünnepségen. Október 17-én a diákönkormányzat szervezte tatai kiránduláson vehetnek részt az érdeklődő diákok. Október 20-án 20 órakor pedig egy fergeteges jótékonyossági retro diszkó veszi kezdetét a művelődési házban, melyre minden szórakozni és iskolánkat támogatni vágyó nagykorút szeretettel várunk!

Farkasné Kovács Katalin
és újságíró-segítői

Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíjpályázat

Előszállás Nagyközség Önkormányzata
az Emberi Erőforrások Minisztériumával együttműködve,
a 2018. évre a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot
ír ki felsőoktatásban tanuló hallgatók számára.

A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása.

Az ösztöndíjpályázatra azok a **települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű** felsőoktatási **hallgatók** jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) **teljes idejű (nappali tagozatos)**, alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőfokú, illetve felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

A pályázatbeadáshoz a Bursa Hungarica Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerében (a továbbiakban: EPER-Bursa rendszer) egyszeri pályázói regisztráció szükséges, melynek elérése:

<https://www.eper.hu/eperbursa/paly/palybelep.aspx>

A pályázat rögzítésének és az önkormányzatokhoz történő benyújtásának határideje: 2017. november 7.

A pályázatot papíralapon (nyomtatott formában), a lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kell benyújtani.

A pályázat kötelező mellékletei:

- A felsőoktatási intézmény által kitöltött eredeti hallgatói jogviszony-igazolás a 2015/2016. tanév első félévéről.
- Igazolás a pályázó és a pályázóval egy háztartásban élő egy főre jutó havi nettó jövedelméről.

Hajdújárasi szüreti napok

A hajdújárasi szüreti napokra volt hivatalos Előszállás néptáncsoportja. Így szeptember 24-én 8 órakor kísérőinkkel el is indultunk testvértelépülésünkre.

Vendéglátóink szeretettel fogadtak minket, 11.30-kor már az ebédet szolgálták fel, ami finom marhapörkölt volt. Ezután körülnéztünk a szüreti kiállításon, ez nagyrészt gyönyörű, kézzel készített ékszerekből és játékokból állt. Emellett gyümölcskiállítás is várta az érdeklődőket, ahol a helyi termelők mutatták be szebbnél szebb terméseit.

Miután kigyönyörködtük magunkat, átvonultunk a helyi iskolába, ahol mindenki átöltözhett. Négy településről (Hajdújárás, Palics, Szabadka, Előszállás) érkeztek tánc- és énekcsoportok. Zenekarral kísért szüreti felvonulás keretében sétáltunk át a fellépés helyszínére, aminek a település futballpályája adott otthont.

Ezután elsőként Hajdújárás polgármestere köszöntötte

fel az elmúlt egy év során született kisbabákat. Majd kezdetét vette a fellépők műsora. A hangulatot az előszállási „kicsik” teremttették meg, majd bemutatkoztak a vendéglátók, akik több korcsoportban is megmutatták tehetségüket.

Az előszállási néptáncsoport is több koreográfiával lépett fel. A fiúk előadták a legényest, ami ugyancsak próbára tette a színpad deszkáit. Ezt követően egy helybeli tamburazenekar színesítette a hangulatot, utánuk ének- és táncsoportok következtek. Felléptek az előszállási „nagyok”, majd az előszállási közös produkciójával zárult a fellépés. A felcsíki táncok osztatlan sikert arattak, nagy tapsot kaptunk. A polgármester is megdicsérte a produkciót: „A mai napon nem lettem volna színpadi deszka!”- jelentette ki. Emléklappal köszönte meg jelenlétünket.

A műsort a szabadkai néptáncsoport produkciója zárta, akik nagyon szép népviseletben léptek fel.

Ezt követően Szandi szórakoztatta a közönséget, aki nagyon jó hangulatot teremtett, még a közönséget is megénekelte.

A nap végén fáradtan, de élményekkel telve indultunk haza.

Köszönjük a lehetőséget a Előszállás önkormányzatának, Czuppon Péternek pedig a felkészítést!

Mészáros Anna és Mészáros Eszter
6. osztály

TÁJÉKOZTATÓ a szelektív hulladékgyűjtésről

Kérjük, szánjon egy kis időt tájékoztatónk elolvasására, melyben részletes információkat adunk **ELŐSZÁLLÁS** településen végzett szelektív hulladékgyűjtésről.

A műanyag, fém és papír hulladék gyűjtése „házhoz menő gyűjtési formában történik”. Ez azt jelenti, hogy Ön szelektíven gyűjti a hulladékát, a szállítás napján kiteszi a háza elé és mi elszállítjuk, válogatjuk és hasznosítjuk.

Az üveg hulladék gyűjtése a településen kihelyezett üveggyűjtő edényekben történik.

Nézzük bővebben.....

A „házhoz menő” gyűjtés során kérjük, külön **átlátszó zsákban** gyűjtsék a tiszta, szennyeződésmentes csomagolási hulladékokat az alábbiak szerint:

A zsáknak oly mértékben kell átlátszónak lennie, hogy a gyűjtés során a belehelyezett frakció megfelelősége a zsák megbontása nélkül azonosítható legyen. Amennyiben a zsák vegyes települési hulladékot (szemetet) tartalmaz úgy azt nem áll módunkban elhozni. Kérjük, a szemetet erre a célra rendszeresített edényébe (kukába) tegye.

KÜLÖN ZSÁKBAN GYŰJTSE A MŰANYAG ÉS FÉM CSOMAGOLÁSI HULLADÉKOKAT:

A zsákban kizárólag az alább felsorolt hulladékokat szíveskedjenek gyűjteni:

- **Műanyag** üdítő, szörpös, ásványvizet **(PET) palackok**
- **Műanyag flakonok** (mosogató-, mosó-, tisztítószeres, öblítő, tusfürdő, samponos)
- **Műanyag** zsugor- és sima **fóliák**, bevásárlószatyrok
- **Fém** italos (üdítő, sörös) illetve konzerves dobozok

A fenti műanyag és fém palackokat, flakonokat, dobozokat kiöblítve, laposra taposva tegyék a gyűjtőzsákba, így kevesebb helyet igényel.

KÜLÖN ZSÁKBAN GYŰJTSE A PAPIR HULLADÉKOKAT:

- Újságpapír, prospektus, irodai papírok, papírzacskó kartondoboz
- **Többrétegű italos** kartondoboz: tejes, gyümölcsleves

A zsák méretét meghaladó papírhulladékokat kötegelve tegye ki.

A többrétegű italos kartondobozokat kiöblítve, laposra taposva tegyék a gyűjtőzsákba, így kevesebb helyet igényel.

Kérjük, NE tegyen a zsákokba élelmiszerrel szennyezett hulladékot, ételhulladékot, folyadékot, veszélyes anyagot tartalmazó flakont (pl.: hígítót, festéket, gyógyszert, motorolajat), üveget!

ÜVEG HULLADÉK GYŰJTÉSE:

Kérjük, hogy az üveg csomagolási hulladékokat a **Fő tér 1. szám** alatt megtalálható üveg gyűjtő edénybe helyezzék el!

Elhelyezhető üveg hulladékok:

- Italos üvegpalack, befőttesüveg

Kérjük, ne helyezzen az üveggyűjtőbe poharat, tükröt, ablaküveget, szemüveget, porcelánt, kerámiát, fénycsövet, izzólámpát, hőálló üvegtálat, szélvédő üveget!

A műanyag/fém- és a papírhulladék gyűjtése egyszerre történik! Szállítása ingyenes és nincs mennyiségi korlátja.

Kérjük, a szelektíven gyűjtött műanyag/fém- és papír hulladékokat az átlátszó zsákokban a „házhoz menő gyűjtés” napján reggel 6 óráig az ingatlanuk elé szíveskedjenek kihelyezni úgy, hogy az a forgalmat ne akadályozza!

KÖSZÖNJÜK, HOGY SZELEKTÍVEN GYŰJTI A HULLADÉKÁT!

Az ember külső élősködőiről: állategészségügyi, közegészségügyi vonatkozások

Az ember és az állatok fertőző betegségeit véglények, baktériumok, vírusok, gombák, paraziták okozhatják. A paraziták élősködhetnek a szervezetben belül (pl. gyomorbélcsatorna, légutak, vese, szemgolyó stb.) vagy a bőrön, szőrön.

Az elmúlt hetekben több esetben ke-restek meg érdeklődők emberi tetvesség-gel, rühösséggel kapcsolatban. Tették ezt nyilván olyan okból is, hogy az állatorvos elsősorban állatokkal foglalkozik egyéb higiéniai, élelmiszerekkel kapcsolatos stb. tevékenységei mellett; s talán ő is tud ezen élősködőkkel történő fertőződés esetén tanácsokkal szolgálni. Ilyen fertőződés, megbetegedés esetén ugyanolyan pontos orvosi, háziorvosi diagnózisra, gyógykeze-lésre van szüksége a betegnek, mint bár-mely belgyógyászati, sebészeti vagy egyéb betegség esetén. A háziorvos, a nővérek maximális szaktudással, segítőkészséggel állnak élősködők által okozott probléma esetén is az érintettek rendelkezésére. A következőkben – terjedelmi korlátok miatt a teljesség igénye nélkül – néhány, embert vagy embert is érintő külső élősködőről kí-vánok beszélni.

A vérszívó *bolhák* közül emberen a ma már ritka emberbolha, ill. gyakrabban ku-tya- és macskabolha élősködik. Petéiket talajba, háziállatok fekhelyére, parketta ré-seibe stb. rakják.

A rejtett életmódú *poloskák* elsősorban közegészségügyi jelentőséggel bírnak, bi-zonyos *rablópoloska* fajok *Trypanosoma* kórokozót terjesztenek. Az *ágyi poloskák* hagyományos tyúkólakban is elszaporod-hatnak, életük nagy részét rejtekhelyen töltik, s általában éjszaka keresik fel az em-bert és az állatot, vérszívás végett. A tyúk-gondozók elhurcolhatják ezt a poloskafajt. A *legyek* között számos olyan faj előfordul a lakó- és állattartó épületekben, ezek kör-nyékén, valamint a legelőkön, melyek az állatok és a környezetükben élő, dolgozó emberek nyugalmát vérszívással zavarják, számos kórokozót terjesztenek, szennye-zik, fertőzik a környezet tárgyait, az élelmi-szereket. A *szórtüsző atkák* emlősök és az ember szórtüszőiben élősködve enyhébb/súlyosabb bőrelváltozásokat okozhatnak. A *báronyatká* lárvái az emberre és az állatra kapaszkodva bőrgyulladást idézhetnek elő. A *ragadozóatkák* macskáról az emberre ke-rülve szintén bőrgyulladást okozhatnak. A *baromfi óvantagok* kiscsapatok baromfi-aiban, galambpadlásokon fordulnak elő. A kifejlett óvantagok havonta egyszer, kb. 2 órán át, éjszaka szívnak vért a szárnyasok-ból. Városi házak padlásán élő galambok

környezetéből a tetőtéri lakásba is bejuthat-nak az óvantagok, s az alvó emberekből is vért szívhatnak. A *madártetű atkák* éjszakai aktivitásuk során házi és vadon élő mada-rakból, néha emlősökből és emberből is szívhatnak vért.

A *közönséges szúnyogoknak* több ezer faja ismert. Az élőlények nyugtalanítása, vérszívás mellett egyebek között az em-beri málária, sárgaláz, vírusos agyvelőgyul-ladás; a házi nyulak myxomatózisa, a ké-rőrdők kényelv-betegsége kórokozóit is terjeszthetik. A *lepkeszúnyogok* az ember és a kutya *Leishmania*- fertőzését közve-títhetik. A *kullancsok* többek között kutyák babeziózisának, az emberi vírusos agyhár-tya-, ill. agyvelőgyulladásnak, az embert és az állatokat érintő Lyme-kór kórokozóit terjeszthetik.

Házi és vadon élő állatfajokban, vala-mint az emberben világszerte előfordul a *rühösség*, melyet a bőrben, vagy a bőrön élő rühátka fajok okoznak. Az ásóatkák (leggyakrabban a nőstények) a bőr felszí-ne alatt a hámrétegben fúrt járatokban élnek, 0,2-0,7 mm nagyságúak, hosz-szant oválisak. A teljes fejlődési ciklusuk a környezeti tényezőktől függően 10-20 nap, élettartamuk a gazdán néhány hét. A *Sarcoptes*ek egyetlen rühátka fajnak egy adott állatfajhoz (pl. ló, kutya) és az emberhez alkalmazkodott változatai. Ha ezek másik gazdafajra kerülnek, legfeljebb enyhe, gyulladásra hajlamos fertőzéseket tudnak kialakítani. A szövetnedvvel, hám-törmelékekkel táplálkozó atkák és anyag-csere termékeik bőrirritációt okoznak. Az atkák fájától, számától, a gazdaszervezet immunállapotától függően a bőr kipirulá-sa, erős viszketés, szőrhullás, savó és vér kilépése, majd pörkösödés, gennyesedés alakul ki. Az *ember rühössége* emberek közötti közvetlen érintkezéssel terjed. Az atkák különösen a hónalj-, kéz-, fartájékon tartózkodnak; a bőráratok sokszor a kéz-tő felett, az ujjak között, a könyöktájékon találhatók; itt a legerősebb a viszkető ér-zés. Kisgyermek arcán vizes hólyagocskák formájában mutatkozhat a betegség. A járatok kezdetben is alig vehetők észre, később gyulladásos tünetek, vakarásnyo-mok nehezítik a megtalálást. A rühatkák szóródása sokszor egyúttalvaskor történik. Gyakran az egész család fertőződik. Elég egy rühös gyermek a közösségben, s tőle a többi is megfertőződhet. Gyakori kézmö-sással, a betegség mielőbbi megállapítá-sával, az egész test hatékony gyógyszeres kezelésével, a ruházatok, ágyneműk, kö-zös tárgyak gyakori, forró vizes, mosó-fer-

tőtlenítőszeres mosásával, a beteg és a kö-zösség környezetének alapos takarításával, fertőtlenítésével gyógyítható a betegség; ezekkel megakadályozható a további ter-jedés is. Nem elég csak a rühösség tüneteit mutató embert gyógyítani! A családban, közösségekben lévő, viszkető egyéneket és a tüneteket nem mutató, de egymással érintkező (közös ágyban alvás stb.) szemé-lyeket is kezelni szükséges!

A *tetű* egy élősködő rovar, behurcolás esetén gyorsan terjed a közösségekben. A ritkábban előforduló *ruhatetű* a kiütéses tifusz terjesztője. A *fejtetvek* a legrosszabb higiéniai viszonyok között élőktől terjednek át a közösségekben élőkre, elsősorban óvo-dai, iskolai gyermekekre. A 2,5-4,5 mm-es, szürke színű rovar a szürkés-fehér petéit (serkéit) elsősorban a halánték- és tarkótá-jék hajás fejbőrén, a hajszálak tövén rakja le, ahhoz nehezen eltávolítható, cement-szerű anyaggal ragasztja. Ezen vérszívók váladékával bőrizgalmat, vörös, kiütéssze-rű, erősen viszkető foltokat okoznak, me-lyekhez később allergiás túlérzékenység is társulhat. A vakarózás során sérül a bőr, másodlagos fertőzések miatt gennyesedés, gyulladás alakulhat ki. A tetvességre gya-nút kelt mindazon személy, aki elhanyagolt környezetben él, rajta vakarózási nyomok láthatók, haját, ruházatát üres serketokok szennyezik. A gyógyítás során legfontosabb a teljes hajfelület megfelelő hatékonyságú, előírt behatási idővel történő, rendszeres kezelése. Ha fennáll az újrafertőződés ve-szélye, a tetűirtó hajszesz megelőzésre is használható. A megelőzés és a gyógykeze-lés során fontos a fésűk, hajkefék, hajcsa-tok, sapkák, törölközők, ruhák, ágyneműk, fejtámlát fedő huzatok forró vizes, mosó-szeres mosása is. Kerülni kell mindezek kö-zös használatát!

A betegség után közösségbe visszatérő gyermekek rendszeres, gondos szűrővizsgá-lata szükséges, mely elsődleges feladatként a szülők, felnőtt családtagok kötelessége ugyanúgy, mint az otthoni környezeti hig-iénia biztosítása s a gyermekek erre történő következetes nevelése.

A külső élősködők – különösen a két utóbbi, részletesebben tárgyalt – elleni védekezés, a megelőzés több, egymáshoz szorosan kapcsolódó feladatot jelent. Ezek közül, ha akár csak egyikbe is hiba csúszik, az egy kisebb-nagyobb közösség egészségét veszélyezteti.

dr. Bodolai György
hatósági állatorvos
Előszállás 0630 8161 367

Az utolsó őszi forduló előtt

Az ESE a HORFER SERLEG Megyei III. osztály Dél Felnőtt 2017. évi bajnokságban 10 őszi forduló után a Perkátával holtversenyben a tabella 2. helyén áll.

A 11. forduló Előszálláson lesz, 2017. október 22-én, 14:30 órai kezdettel. Az ESE otthonában fogadja Kulcs csapatát.

Mindenkit szeretettel várunk, jöjjenek, és szurkoljanak az ESE futballistáinak!

Polgárőrségünk hírei

Szeptemberben, az iskolakezdésnél a gyalogos átkelőhelyet biztosítottuk minden iskolanapon. Ez alatt az idő alatt gyermek az iskola környékén nem sérült meg.

Sikeresen, balesetmentesen lezajlott a szüreti felvonulás, illetve az esti szüreti bál.

Molnár Tibor törzsszázlós távozása után, megbízással Bor Norbert főtörzssörmester látja el a körzeti megbízott munkáját, aki sok közös szolgálatot lát el a polgárőrökkel.

2017. augusztus hónapban átadták a Mezőfalvi Rendőrőrsöt, ezáltal több járőr intézkedik a falunkban is.

A vérvételes napokon továbbra is a polgárőrség szállítja az asszisztensnőt.

A továbbiakban készülünk a halottak napi sírkert-őrzésre.

Ezúton hívjuk fel a temetőlátogatók figyelmét, hogy ne hagyják őrízetlenül a személyes tárgyait! A gépkocsikban ne legyenek értékek szem előtt, ezzel is megakadályozzák, hogy illetéktelenek jussanak értéktárgyaikhoz.

Elkezdődik a fűtési szezon. Mindenki nagy körültekintéssel, megbízható helyről szerezze be a téli tüzelőjét, megelőzve, hogy csalók kezébe jusson a pénzük.

Nemsokára kezdődik az őszi szünet. Mindenki közlekedjen körültekintően, hogy gyerek ne sérüljön a vakáció alatt!

*Tisztelettel:
Telek Attila
polgárőr elnök*

Pándi Maja Erika

Kiss Viktória Amália és Pándi László Tamás gyermeke.

Gratulálunk a gyönyörű babához!

KIRÁNDULÁS

A Rozmaring Nyugdíjasok nemrégiben útra keltek, igaz nem vándorbottal és hamuba sült pogácsával, hanem autóbusszal. Az úti terv: a Gemenci erdő, és Szekszárdból egy csipetnyi.

A busz levitt bennünket Pörbolyig, ahol megnéztük a kiállítást a Gemenci erdő vadjairól, madarairól, növény- és állatvilágáról. Kisvonatra szálltunk, ami kicsit zörögve-csattogva elindult velünk az erdő közepe felé. Szomorú látványt nyújtottak a tavaszi árvíz okozta károk nyomai. A magasleshez érve felkapaszkodtunk a lépcsőn; a táj kies, csendes, háborítatlan. Az őszi napsütésben kicsit megpihenve indultunk vissza. A kisvonat az állomásokon pár percet állt és Klárika szerint a „jobb lábúak” leszálltak, a bal lábúak fennmaradtak a vonaton, és megvártak minket, míg gyalogosan az állomásra értünk.

Szekszárdon megnéztük a belvárost, messze nem mentünk, hiszen a dimbes-dombos utcák igencsak próbára tették a csapatot. Kicsit elfáradtunk, de csak egy kicsit!

A visszaúton még betértünk a Dunakömlődi Halászcsermákba, és ki-ki kedvére választott halászlét, vagy rántott halat.

Kora délután hazaindultunk, várjuk a következő közös kirándulást!

*2017.10.10
Kerlang Ferencné*

Köszöntő

Simon János és Simon Jánosné részére

Szeretettel köszöntünk Benneteket
60. házassági évfordulótok alkalmából!
Sok-sok boldog évet kívánunk együtt szeretetben,
egészségben!

*Szerető családokat:
gyermekeitek, unokáitok, dédunokáitok*

ELŐ-SZÓ – Kisbíró helyett

VI. évfolyam 4. szám
Alapító: Előszállás Nagyközség Önkormányzata, 2012.
Lapnyilvántartási szám: IO/11022-4/2012., OSZK ISSN 2063-6687
Kiadó: Előszállás Nagyközség Önkormányzata,
2424 Előszállás, Fő tér 3.
A kiadásért felelős: Farkas Imre polgármester
Szerkesztő: Koczka Katalin
Készült 950 példányban, 2017. október 17-én
Nyomda: Text Nyomdaipari Kft., Dunaújváros
A sokszorosításért felelős: Knyihár Lajos ügyvezető
Megrendelés száma: 4/Esz/2017.

Idősek köszöntése

*„Száguldva vágtat rohan az idő,
sorra váltják föl egymást a hetek,
Minden nyár gyorsabb, mint az előző,
Az időnek nem mondhat sz „állj meg”-et.”
(Zsoldos Imre)*

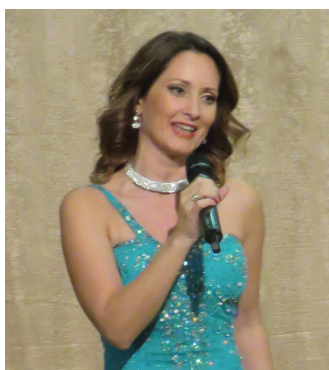
Az idősek napja az idős emberekről, az idősek tiszteletéről szól. Mi, fiatal felnőttek és gyerekek igyekszünk megköszönni nekik mindazt a szeretetet, amit kaptunk és kapunk, azt a sok életpaszatlatot és bölcsességet, türelmet, amit tanítottak és

tanítanak nekünk, mind a mai napig. Ebből az alkalomból köszöntöttük őket október 13-án délután a művelődési házban. Műsort adott az Árpád Fejedelem Általános Iskola 4. osztálya Serák Gabriella osztályfőnök vezetésével. Tihanyi Tóth Csaba és Bognár Rita operett slágereket énekelt.

Minden évben külön is köszönti Farkas Imre polgármester úr a kerek évfordulókat: a 70-75-80-85-90 és a 90 évnél idősebbeket egy emléklappal és egy szál virággal.

Ezután következett a születésnap torta felvágása, majd egy kis beszélgetés, nosztalgizálás.

Tábiné Nyúl Gabriella

Szüreti felvonulás és bál

Szeptember 30-án rendben lezajlott a szüreti felvonulás és bál. Nagyon szépen köszönöm a táncosoknak, a csikósoknak, a kocsisoknak, a polgárőrségnek, a rendőrségnek a részvételt, a segítséget.

Szerencsére az idén is kegyesek voltak hozzánk az égiek, így a tervezett időben, 9 órakor, 13 lovaskocsival és 11 csikós kíséretében útnak indultunk. Délelőtt a talpalávalót Mészáros Gábor, Simon László és Szuszits Béla szolgáltatta. Ahogy korábbi években is szottuk, jó előre megtervezett útvonalon haladt népes csapatunk. 25 helyen vártak bennünket finom

szendvicsekkel, rágcslálnivalókkal és hűsítő italokkal. A legnagyobb sikere az idén is a „lángosos” és a „fasírozottas” megállónak volt, csapatunk pedig egy-egy táncsal köszönte meg a vendéglátóink kedvességét. Késő délután értünk vissza a művelődési ház elé.

Az idén is a Hagyományörző Nyugdíjas Klubnak köszönhetjük a finom vacsorát és Horváth Csabának a fergeteges hangulatú bált. Támogatóinknak is nagyon szépen köszönjük a segítséget.

Tábiné Nyúl Gabriella

